

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0170/2011

20.4.2011

*****I**

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Direktyvos 2001/18/EB nuostatos dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą
(COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėja: Corinne Lepage

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento padaryti teisės akto projekto pakeitimai žymimi ***pusjuodžiu kursyvu***. Paryškimas *paperastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pakeitimams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

Su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, susijusio pakeitimo antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis. Perimtos esamo teisės akto nuostatų, kurias Parlamentas nori iš dalies keisti, nors jos nepakeistos teisės akto projekte, dalys žymimos ***pusjuodžiu*** šriftu. Išbrauktos tokių nuostatų teksto dalys žymimos laužtiniais skliaustais: [...].

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS	21
TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ APIE TEISINĮ PAGRINDĄ	25
ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ.....	36
PROCEDŪRA.....	51

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Direktyvos 2001/18/EB nuostatos dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą
(COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2010)0375),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0178/2010),
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl siūlomo teisinio pagrindo,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto 2010 m. gruodžio 9 d. nuomonę¹,
 - atsižvelgdamas į Regionų komiteto 2011 m. sausio 28 d. nuomonę²,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 ir 37 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę (A7-0170/2011),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą ketina keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
Pirma nurodomoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos

Pakeitimas

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos

¹ OL L 54, 2011 2 19, p. 51.

² Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Sąjungos veikimo, ypač į jos **114** [...] **straipsnį**,

Sąjungos veikimo, ypač į jos **192** **straipsnio 1 dalį**,

Pagrindimas

Žr. Teisės reikalų komiteto (JURI) nuomonę.

Pakeitimas 2

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(2) Remiantis šiais teisės aktais, prieš išduodant auginimui skirtų GMO leidimą juos pateikti Sąjungos rinkai, atliekamas atskiras pavojaus vertinimas. Šios leidimų išdavimo tvarkos tikslas – užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą.

Pakeitimas

(2) Remiantis šiais teisės aktais, prieš išduodant auginimui skirtų GMO leidimą juos pateikti Sąjungos rinkai, atliekamas atskiras pavojaus vertinimas, ***pagal Direktyvos 2001/18/EB II priedą atsižvelgiant į tiesioginį ir netiesioginį, staigų ir uždelstą, taip pat ilgalaikį kaupiamąjį poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai.*** Šios leidimų išdavimo tvarkos tikslas – užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą. ***Visoje Sąjungos teritorijoje turėtų būti pasiektas ir išsaugotas vienodas aukštas sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis.***

Pakeitimas 3

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2a) Visų pirma Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įgyvendinamos 2008 m. gruodžio 4 d. patvirtintos Aplinkos tarybos išvados, t. y., kad būtų tinkamai įgyvendinami Direktyvos 2001/18/EB II priede nustatyti GMO pavojaus vertinimo teisiniai reikalavimai. Be kita ko, derėtų

kruopščiai įvertinti ilgalaikį GMO kultūrų poveikį aplinkai ir galimą jų poveikį netiksliniams organizmams; derėtų tinkamai atsižvelgti į priimančiųjų aplinkų ir geografinių sričių, kuriose gali būti auginami genetiškai modifikuoti augalai, ypatumus; taip pat derėtų įvertinti galimas pasekmes aplinkai, atsirandančias dėl to, kad dėl herbicidams atsparių genetiškai modifikuotų augalų pasikeis herbicidų naudojimas. Ypač Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų priimtos naujos GMO pavojaus vertinimo gairės. Šios gairės neturėtų visų pirma būti grindžiamos esminio lygiavertiškumo principu arba lyginamojo saugumo vertinimo idėja ir turėtų sudaryti sąlygas aiškiai nustatyti tiesioginius ir netiesioginius ilgalaikius padarinius ir mokslines abejones. Kol nebus tinkamai įgyvendintos nuostatos dėl pavojaus vertinimo, jokioms naujoms GMO rūšims neturėtų būti išduodami leidimai. Europos maisto saugos tarnyba (EMST) ir valstybės narės turėtų siekti kurti platų visų mokslo sričių, įskaitant su ekologiniais klausimais susijusias sritis, mokslinių organizacijų tinklą, taip pat turėtų bendradarbiauti, kad anksti nustatytų galimus mokslinių nuomonių skirtumus, siekiant išspręsti arba išsiaiškinti ginčytinus mokslinius klausimus. Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad gauta išteklių, būtinų nepriklausomiems moksliniams galimo GMO keliamo pavojaus tyrimams, ir kad intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimas nekliudytų nepriklausomiems mokslininkams gauti reikiamos medžiagos.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) Kadangi moksliniai duomenys svarbūs priimant sprendimus dėl GMO uždraudimo ar patvirtinimo, EMST ir valstybės narės turėtų rinkti ir kasmet skelbti mokslinių tyrimų rezultatus, susijusius su konkrečiais duomenimis dėl galimo arba faktinio GMO atsitiktinio paplitimo, užteršimo ar pavojaus aplinkai arba žmogaus sveikatai. Dėl didelių išlaidų konsultacijoms su ekspertais valstybės narės turėtų skatinti mokslinių tyrimų įstaigų ir nacionalinių akademinų institucijų bendradarbiavimą.

Pagrindimas

GMO vertinami remiantis pareiškėjo pateikta medžiaga. Atsižvelgiant į EMST kylančias kliūtis, susijusias su sąnaudomis ir ekonominėmis ribomis, valstybės narės, turinčios sprendimo galimybes, turi taip pat prisiišti atsakomybę ir užsiimti informacijos surinkimu ir perdavimu Europai.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5) Patirtis parodė, kad GMO auginimo klausimą valstybėms narėms geriau pavyksta spręsti centriniu arba regioniniu ir vietos lygmeniu. **Priešingai nei klausimas** dėl GMO pateikimo rinkai ir importo, **kurie** toliau turėtų būti reguliuojami ES lygmeniu, kad būtų išsaugota vidaus rinka, **buvo pripažinta, kad** GMO auginimo **klausimas yra labai svarbus vietos ir (arba) regiono lygmeniu.** Todėl, remiantis Sutarties dėl ES veikimo 2 straipsnio 2 dalimi, valstybėms narėms turėtų būti

(5) Patirtis parodė, kad GMO auginimo klausimą valstybėms narėms geriau pavyksta spręsti centriniu arba regioniniu ir vietos lygmeniu. **Klausimai** dėl GMO pateikimo rinkai ir importo toliau turėtų būti reguliuojami ES lygmeniu, kad būtų išsaugota vidaus rinka. **Auginimo atžvilgiu kai kuriais atvejais gali būti reikalingas didesnis lankstumas, nes šis klausimas glaudžiai susijęs su vietos, regionų ir teritoriniais aspektais ir ypač svarbus kalbant apie valstybių narių**

suteikta galimybė nustatyti *taisykles būtent* dėl GMO auginimo jų teritorijoje po to, kai buvo teisėtai išduotas leidimas GMO pateikti ES rinkai.

apsisprendimą. Toks lankstumas neturėtų neigiamai paveikti bendrosios leidimų išdavimo procedūros. Tačiau atliekant suderintą pavojaus aplinkai ir sveikatai vertinimą gali būti nevisapusiškai įvertintas galimas GMO auginimo skirtinguose regionuose ir ekosistemose poveikis. Todėl, remiantis Sutarties dėl ES veikimo 2 straipsnio 2 dalimi, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė nustatyti *privalomas teisinės nuostatas* dėl GMO auginimo jų teritorijoje po to, kai buvo teisėtai išduotas leidimas GMO pateikti ES rinkai.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) Tokiomis aplinkybėmis ir vadovaujantis subsidiarumo principu tikslinga valstybėms narėms suteikti daugiau *laisvės* spręsti, ar jos nori savo teritorijoje auginti GMO kultūras, nekeičiant Sąjungos GMO leidimų išdavimo sistemos ir nepriklausomai nuo priemonių, kurių valstybės narės *turi teisę* imtis pagal Direktyvos 2001/18/EB 26a straipsnį, kad išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose.

Pakeitimas

(6) Tokiomis aplinkybėmis ir vadovaujantis subsidiarumo principu tikslinga valstybėms narėms suteikti daugiau *lankstumo* spręsti, ar jos nori savo teritorijoje auginti GMO kultūras, nekeičiant Sąjungos GMO leidimų išdavimo sistemos ir nepriklausomai nuo priemonių, kurių valstybės narės *privalo* imtis pagal Direktyvos 2001/18/EB 26a straipsnį, kad išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose *savo teritorijoje ir kaimyninių valstybių narių pasienio srityse*.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti priemones, ribojančias arba draudžiančias auginti visus *ar*

Pakeitimas

(7) Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama *konkrečioms atvejams* nustatyti priemones, ribojančias arba draudžiančias

konkrečius GMO visoje jų teritorijoje arba jos dalyse, ir atitinkamai savo nuožiūra iš dalies keisti šias priemones visais susijusių GMO leidimo išdavimo, pakartotinio išdavimo arba pašalinimo iš rinkos etapais. **Ši nuostata** turėtų būti taikoma ir genetiškai modifikuotų rūšių sėkloms ir augalų dauginamajai medžiagai, pateiktoms rinkai pagal atitinkamus teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, visų pirma pagal direktyvas 2002/53/EB ir 2002/55/EB. Priemonės turėtų būti susijusios tik su GMO auginimu, bet ne su genetiškai modifikuotų sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos bei produktų, kuriuose jų yra, taip pat jų derliaus produktų laisva apyvarta ir importu. **Be to, jos neturėtų daryti poveikio genetiškai nemodifikuotų rūšių sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos, kurioje aptikta atsitiktinių ar techniškai neišvengiamų ES leidžiamų naudoti GMO pėdsakų, auginimui.**

auginti **konkrečius GMO, GMO grupes ar visus GMO** visoje jų teritorijoje arba jos dalyse, ir atitinkamai savo nuožiūra iš dalies keisti šias priemones visais susijusių GMO leidimo išdavimo, pakartotinio išdavimo arba pašalinimo iš rinkos etapais. **Auginimas yra glaudžiai susijęs su žemėnauda ir su gyvūnijos ir augmenijos apsauga, o šiose srityse valstybės narės ir toliau turi daug galių. Galimybė patvirtinti šias priemones** turėtų būti taikoma ir genetiškai modifikuotų rūšių sėkloms ir augalų dauginamajai medžiagai, pateiktoms rinkai pagal atitinkamus teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, visų pirma pagal direktyvas 2002/53/EB ir 2002/55/EB. Priemonės turėtų būti susijusios tik su GMO auginimu, bet ne su genetiškai modifikuotų sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos bei produktų, kuriuose jų yra, taip pat jų derliaus produktų laisva apyvarta ir importu. **Taikant šias priemones visi suinteresuoti ūkio subjektai, įskaitant augintojus, turėtų turėti pakankamai laiko prisitaikymui.**

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) Pagal GMO leidimų išdavimo teisinę sistemą valstybė narė negali keisti žmonių ir (arba) gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugos lygio Europos Sąjungoje, ir jos keisti nereikia. Tačiau valstybės narės gali nustatyti priemones, ribojančias ar draudžiančias auginti visus ar konkrečius GMO visoje savo teritorijoje ar jos dalyje, remdamosi su visuomenės interesais susijusiais argumentais, išskyrus tais, kurie nurodyti suderintose ES taisyklėse, kuriose jau nustatytos procedūros, skirtos

Pakeitimas

(8) Pagal GMO leidimų išdavimo teisinę sistemą valstybė narė negali keisti žmonių ir (arba) gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugos lygio Europos Sąjungoje, ir jos keisti nereikia. Tačiau valstybės narės gali nustatyti priemones, ribojančias ar draudžiančias auginti visus ar konkrečius GMO visoje savo teritorijoje ar jos dalyje, remdamosi su visuomenės interesais susijusiais argumentais. **Tos priemonės gali būti grindžiamos argumentais, kurie susiję su poveikiu aplinkai arba kitais**

atsižvelgti į galimą pavojų sveikatai ir aplinkai dėl GMO auginimo. Todėl šios priemonės turėtų taip pat atitikti Sutartis, visų pirma nacionalinių ir nenacionalinių produktų nediskriminavimo principą ir Sutarties dėl ES veikimo 34 bei 36 straipsnius, ir atitinkamus tarptautinius Sąjungos įsipareigojimus, ypač susijusius su Pasaulio prekybos organizacija.

pagrįstais veiksniais, pvz., socialiniu ir ekonominiu poveikiu, galinčiu atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, jei tokie veiksniai nebuvo tiriami vykdant Direktyvos 2001/18/EB C dalyje numatytą suderintą procedūrą arba jei tai vis dar nėra mokliškai aiškiai nustatyta. Tos priemonės turėtų būti deramai pagrįstos moksliniais argumentais arba argumentais, susijusiais su rizikos valdymu, ar kitais pagrįstais veiksniais, galinčiais atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai. Todėl šios priemonės turėtų taip pat *būti proporcingos ir* atitikti Sutartis, visų pirma nacionalinių ir nenacionalinių produktų nediskriminavimo principą ir Sutarties dėl ES veikimo 34 bei 36 straipsnius.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8a) Valstybių narių priimtas konkrečių GMO auginimo apribojimas ar draudimas jokiū būdu neturėtų kliudyti kitoms valstybėms narėms naudoti GMO, kuriems išduotas leidimas, arba apriboti tokių jų galimybių, jei taikomos veiksmingos tarpvalstybinio GMO plitimo prevencijos priemonės.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9) Remiantis subsidiarumo principu, šio reglamento tikslas nėra suderinti auginimo sąlygas valstybėse narėse, bet suteikti

(9) Remiantis subsidiarumo principu, šio reglamento tikslas nėra suderinti auginimo sąlygas valstybėse narėse, bet suteikti

valstybėms narėms laisvės *pasinaudoti su moksliniu pavojaus sveikatai ir aplinkai tyrimu nesusijusiais argumentais ir* uždrausti auginti *GMO* savo teritorijoje. Be to, pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką, sistemingai pranešant apie valstybių narių priemonės nebūtų paisoma vieno iš tos direktyvos tikslų – leisti Komisijai svarstyti galimybę ES lygmeniu priimti privalomus teisės aktus. Kadangi priemonės, kurias valstybės narės gali priimti pagal šį reglamentą, negali būti susijusios su *GMO* pateikimu rinkai jos nekeistų *GMO*, kuriuos leista naudoti remiantis galiojančiais teisės aktais, pateikimo rinkai sąlygų, Direktyvoje 98/34/EB nustatyta pranešimo tvarka neatrodo esanti tinkamiausias informacijos teikimo Komisijai būdas. Todėl taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, Direktyva 98/34/EB neturėtų būti taikoma. Tinkamesnis būdas Komisiją informuoti apie nacionalines priemones prieš jas priimant galėtų būti paprastesnė pranešimo apie jas sistema. Todėl apie planuojamas priimti priemones ir jų taikymo priežastis valstybės narės turėtų informaciniais tikslais pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms likus mėnesiui iki šių priemonių nustatymo.

valstybėms narėms laisvės *apriboti GMO auginimą ar* uždrausti juos auginti savo teritorijoje, *remiantis argumentais, kurie susiję su poveikiu aplinkai arba kitais pagrįstais veiksniais, pvz., socialiniu ir ekonominiu poveikiu, galinčiu atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, jei tokie veiksniai nebuvo tiriami vykdant Direktyvos 2001/18/EB C dalyje numatytą suderintą procedūrą arba jei tai vis dar nėra mokliškai aiškiai nustatyta.* Be to, pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką, sistemingai pranešant apie valstybių narių priemones nebūtų paisoma vieno iš tos direktyvos tikslų – leisti Komisijai svarstyti galimybę ES lygmeniu priimti privalomus teisės aktus. Kadangi priemonės, kurias valstybės narės gali priimti pagal šį reglamentą, negali būti susijusios su *GMO* pateikimu rinkai jos nekeistų *GMO*, kuriuos leista naudoti remiantis galiojančiais teisės aktais, pateikimo rinkai sąlygų, Direktyvoje 98/34/EB nustatyta pranešimo tvarka neatrodo esanti tinkamiausias informacijos teikimo Komisijai būdas. Todėl taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, Direktyva 98/34/EB neturėtų būti taikoma. Tinkamesnis būdas Komisiją informuoti apie nacionalines priemones prieš jas priimant galėtų būti paprastesnė pranešimo apie jas sistema. Todėl apie planuojamas priimti priemones ir jų taikymo priežastis valstybės narės turėtų informaciniais tikslais pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms likus mėnesiui iki šių priemonių nustatymo.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 9 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9b) Valstybių narių nustatyti GMO auginimo apribojimai ar draudimai neturėtų trukdyti vykdyti biotechnologijų srities mokslinių tyrimų, jei vykdant tokius tyrimus laikomasi visų būtinų saugumo priemonių.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio -1 punktas (naujas)

Direktyva 2001/18/EB

22 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Direktyva 2001/18/EB iš dalies keičiama taip:

-1) 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

Laisva apyvarta

Nepažeisdamos 23 straipsnio arba 26b straipsnio, valstybės narės negali drausti, riboti ar trukdyti pateikti į rinką GMO kaip atskirus produktus ar esančius kituose produktuose, jei jie atitinka šios direktyvos reikalavimus.“

Pagrindimas

22 straipsnis neturėtų trukdyti valstybėms narėms nustatyti taisyklių dėl draudimo auginti GMO ar tokio auginimo ribojimo jų teritorijoje pagal naują 26b straipsnį.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio -1 a punktas (naujas)

Direktyva 2001/18/EB

25 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Direktyva 2001/18/EB iš dalies keičiama taip:

-1a) 25 straipsnis papildomas šia dalimi:

„5a. Nepažeidžiant intelektinės nuosavybės teisių apsaugos nuostatų, prieiga prie medžiagos, būtinos nepriklausomiems moksliniams galimo GMO keliamo pavojaus tyrimams, pvz., prie sėklinės medžiagos, neribojama ir nekliudoma.“

Pagrindimas

2008 m. gruodžio 4 d. Aplinkos taryba patvirtino išvadą, kad nepriklausomiems mokslininkams turėtų būti sudaryta galimybė gauti visą reikalingą medžiagą kartu laikantis intelektinės nuosavybės teisių. Šiuo metu nepriklausomiems mokslininkams dažnai neįmanoma atlikti GMO veislių tyrimus, nes prieiga prie genetiškai modifikuotos (GM) medžiagos ribota, o ūkininkai įpareigoti neperduoti GM medžiagos moksliniams tyrimams. Kad valstybės narės galėtų ištirti konkrečios GM veislės suderinamumą su konkrečia priimančiąja aplinka, prieiga prie GM medžiagos turi būti neribojama.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio -1 b punktas (naujas)

Direktyva 2001/18/EB

26 a straipsnio 1 dalis

Direktyva 2001/18/EB iš dalies keičiama taip:

-1b) 26a straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kad savo teritorijoje ir kaimyninių valstybių narių pasienio srityse išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose.“

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti visus **ar konkrečius** GMO, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

Pakeitimas

Valstybės narės gali **konkreiems atvejams** priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti **konkrečius GMO, GMO grupes, nustatytas pagal kultūrą ar savybę, arba** visus GMO, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) tos priemonės grindžiamos argumentais, nesusijusiais su neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai, galinčio atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, vertinimu

Pakeitimas

a) tos priemonės grindžiamos:

i) mokliškai pagrįstomis priežastimis, susijusiomis su poveikiu aplinkai, galinčiu atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, kitu nei poveikis aplinkai, kuris tiriamas pagal šios direktyvos C dalį atliekant poveikio aplinkai vertinimą, arba priežastimis, susijusiomis su rizikos valdymu. **Tos priežastys gali būti:**

– piktžolių ir kenkėjų atsparumo pesticidams atsiradimo prevencija;

– *GM augalų savybė plisti ar gajumas arba galimybė kryžmintis su auginamais domestikuotais ar laukiniais augalais;*

– *neigiamo poveikio vietos aplinkai, kuri daro su GMO auginimu susijusių žemės ūkio metodų naudojimas, prevencija;*

– *žemės ūkio metodų, kuriuos taikant gali būti geriau suderinama gamyba ir ekosistemų tvarumas, išsaugojimas ir vystymas;*

– *vietos biologinės įvairovės, be kita ko, tam tikrų buveinių ir ekosistemų arba tam tikrų tipų gamtinių ir kraštovaizdžio ypatybių, išsaugojimas;*

– *tinkamų duomenų apie galimą neigiamą GMO išleidimo poveikį valstybės narės arba regiono aplinkai, įskaitant biologinę įvairovę, nebuvimas, tų duomenų prieštaringumas arba išliekantis atitinkamų mokslinių rezultatų neapibrėžtumas;*

ii) priežastimis, susijusiomis su socialiniu ir ekonominiu poveikiu. Tos priežastys gali būti:

– *sambūvio užtikrinimo priemonių nepraktiškumas ar didelės kainos arba negalėjimas įgyvendinti sambūvio priemonės dėl specifinių geografinių sąlygų, pvz., mažų salų ar kalnų teritorijų;*

– *poreikis apsaugoti žemės ūkio gamybos įvairovę;*

– *poreikis užtikrinti sėklos grynumą;*

iii) kitomis priežastimis, kurios gali apimti žemėnaudą, miestų ir kaimo vietovių planavimą ar kitus pagrįstus veiksnius;

Pakeitimas 17

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktą**

Direktyva 2001/18/EB
26 b straipsnio 1 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) kai tos priemonės skirtos kultūroms, kurioms Sąjungos lygmeniu jau suteiktas leidimas, valstybės narės užtikrina, kad tokias kultūras auginantys ūkininkai pagal teisę turėtų pakankamai laiko einamajam auginimo sezonui užbaigti;

Pakeitimas 18

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas**
Direktyva 2001/18/EB
26 b straipsnio 1 dalies a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) tos priemonės nepažeidžia vietinių žemės ūkio ir kultūros tradicijų;

Pakeitimas 19

**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas**
Direktyva 2001/18/EB
26 b straipsnio 1 dalies a c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ac) prieš taikant šias priemones vykdytos mažiausiai trisdešimties dienų viešosios konsultacijos;

Pagrindimas

Kad kompetentingos nacionalinės institucijos galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus, reikia, kad suinteresuoti subjektai galėtų teikti pastabas prieš patvirtinant tokias priemones, kurios gali daryti įtaką įvairiems sektoriams.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) jos atitinka Sutartis.

Pakeitimas

b) tos priemonės atitinka Sutartis, **ypač proporcingumo principą.**

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės viešai paskelbia apie tokias priemones visiems atitinkamiems ūkio subjektams, įskaitant augintojus, ne vėliau kaip trys mėnesiai prieš auginimo sezono pradžią. Jei atitinkamo GMO leidimas buvo išduotas mažiau kaip trys mėnesiai prieš auginimo sezono pradžią, valstybės narės viešai paskelbia apie šias priemones, kai jos patvirtinamos.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės patvirtina šias priemones ne ilgiau kaip penkeriems metams ir peržiūri jas atnaujinant GMO leidimą.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Nukrypstant nuo Direktyvos 98/34/EB, valstybės narės, pagal šį straipsnį ketinančios nustatyti **pagrįstas** priemonės valstybės narės prieš mėnesį iki šių priemonių priėmimo informaciniais tikslais apie jas praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.“

Pakeitimas

Nukrypstant nuo Direktyvos 98/34/EB, valstybės narės, pagal šį straipsnį ketinančios nustatyti priemonės, prieš mėnesį iki šių priemonių priėmimo informaciniais tikslais apie jas praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.“

Pagrindimas

Žodis „pagrįstas“ nebūtinai. Tai subjektyvu ir gali nereikalingai apriboti valstybių narių galimybes.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 a punktą (naujas)

Direktyva 2001/18/EB

26 b a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a) Įrašomas šis straipsnis:

„26ba straipsnis

Atsakomybės reikalavimai

Valstybės narės nustato bendrą privalomą finansinės atsakomybės ir finansinių garantijų sistemą, pvz., naudojant draudimą, kuris taikomas visiems verslo subjektams ir kuriuo užtikrinama, jog teršėjas sumokėtų už nenumatytas pasekmes ar žalą, kuri gali įvykti dėl apgalvoto GMO išleidimo arba pateikimo rinkai.“

Pagrindimas

Jeigu skirtingose valstybėse narėse taikomos skirtingos auginimo taisyklės, tuo svarbiau, kad kiekviena valstybė narė įdiegtų griežtą sistemą, kad būtų užtikrinta, jog teršėjas sumokėtų už

nenumatytas pasekmes ar žalą. Iki šiol tradicinius arba organinius metodus naudojančios ūkininkai dažnai nepakankamai apsaugoti nuo galimo užteršimo GMO.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 b punktas (naujas)

Direktyva 2001/18/EB

26 b b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b) Įrašomas šis straipsnis:

„26bb straipsnis

Ženklinimas „be GMO“

Komisija pasiūlo suderintas sąlygas, kuriomis ūkio subjektai gali taikyti nuorodas apie GMO nebuvimą produktuose.“

Pagrindimas

2010 m. liepos 13 d. gairėse dėl žemės ūkio kultūrų sambūvio nurodoma, kad valstybės narės gali imtis priemonių, siekdamos išvengti ekonominio poveikio, susijusio su GMO buvimu žemiau 0,9 proc. Bendrijos nustatytos ženklinimo ribos. Siekiant išvengti konkurencijos iškraipymų, Bendrijos lygmeniu derėtų suderinti sąlygas, kuriomis ūkio subjektai gali taikyti nuorodas apie GMO nebuvimą produktuose.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

2 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Šis reglamentas įsigalioja [...] **kitą** dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Šis reglamentas įsigalioja **dvidešimtąją** dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Bendrosios aplinkybės

2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) apgalvoto išleidimo į aplinką ir 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų nustatyta itin griežta sistema, kuri, teisingai taikoma, gali užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą. Pagal direktyvą duoti sutikimą pateikti rinkai GMO galima tik atlikus specialų pavojaus aplinkai vertinimą, remiantis II priede išdėstytais principais bei pranešėjo pateikta ir III priede nurodyta informacija. II priede, kuriame nustatyti pavojaus aplinkai vertinimui taikytini principai, reikalaujama, kad būtų atsižvelgiama į tiesioginį ir netiesioginį, betarpišką ir vėlesnį poveikį ir kad būtų atlikta bendro ilgalaikio poveikio, susijusio su GMO išleidimu į aplinką ir pateikimu rinkai, analizė. Šis bendras ilgalaikis poveikis reiškia poveikį, kurį bendrai turėtų duoti sutikimai žmonių sveikatai ir aplinkai, ypač florai ir faunai, dirvožemio derlingumui, organinių medžiagų skaidymuisi dirvoje, maisto ar pašarų grandinei, biologinei įvairovei, gyvūnų sveikatai ir atsparumo antibiotikams problemoms.

Direktyvos II ir III prieduose nurodyta, kad reikia atlikti išleidimo į aplinką sąlygų ir priimančiosios aplinkos tyrimą, taigi reikės atlikti išsamų priimančiųjų aplinkų, kuriose numatyta auginti GMO, tyrimą ir rinkti informaciją apie GMO ir aplinkos sąveiką.

III ir VII prieduose reikalaujama informacijos apie priežiūros, kontrolės, atliekų apdorojimo ir skubios pagalbos planus, įskaitant priežiūros metodus, išleidimui į aplinką taikomus apribojimus, atliekų apdorojimą ir ypač skubios pagalbos planus, kurie sudarytų sąlygas taikyti paveiktų teritorijų taršos pašalinimo metodus, izoliuoti teritorijas ir apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką pasireiškus nepageidautinam poveikiui.

Be to, Direktyvos 2001/18/EB 19 straipsnyje pavadinimu „Sutikimas“ nurodyta, kad jei buvo duotas sutikimas pateikti rinkai GMO, jį galima naudoti nepateikiant kito pranešimo, jei griežtai laikomasi konkrečių naudojimo sąlygų ir jis naudojamas šiose sąlygose nustatytoje aplinkoje ir (arba) geografinėse srityse.

2. Komisijos pasiūlymo tikslai

Šis pasiūlymas pateikiamas Europos visuomenei atkakliai priešinantįs GMO išleidimui į aplinką ir jų naudojimui žemės ūkio srityje. Remiantis paskutine 2010 m. spalio mėn. paskelbta „Eurobarometro“ apklausa šia tema, 61 proc. Europos gyventojų mano, kad iš GMO pagamintų maisto produktų vartojimas jiems kelia nerimą, ir tokia pat dalis (61 proc.) gyventojų nepitaria tam, kad būtų skatinama plėsti iš GMO pagamintų maisto produktų gamybą. Tik 21 proc. pritaria (o 58 proc. nepitaria) teiginiui, kad iš GMO pagaminti maisto produktai yra saugūs ateities kartoms. Mažiau nei ketvirtadalis Europos gyventojų (23 proc.) pritaria tam, kad iš GMO pagaminti maisto produktai nekenkia aplinkai; daugiau nei 53 proc. šiam teiginiui nepitaria (ketvirtadalis atsakė „nežinau“). Jokioje šalyje dauguma respondentų

nepritaria teiginiui, kad GMO auginimas yra naudingas jų šalies ekonomikai.

Europos visuomenės nepasitikėjimas žemės ūkyje naudojamais GMO visų pirma susijęs su tuo, kad nėra rimtai taikoma Direktyva 2001/18/EB. Numatytus tyrimus, – nesvarbu, ar tai ilgalaikio poveikio tyrimai, išankstiniai priimančiųjų aplinkų tyrimai ar atsižvelgimas į socialinį ir ekonominį poveikį, – atlieka ne sutikimo prašytojai.

Nesilaikoma direktyvos reikalavimų dėl pavojaus vertinimo ir dėl šių jos įgyvendinimo spragų daugelyje valstybių narių priešinamasi GMO auginimui jų teritorijoje. Čia reikia priminti, kad transgeninių augalų auginimo ir išleidimo į aplinką teritorijoje klausimą reikia skirti nuo klausimų, susijusių su sutikimu dėl pateikimo rinkai ir vartojimu, taip pat laisvu prekių ir produktų judėjimu, kuriems šis teisės aktas netaikomas.

2008 m. gruodžio 4 d. vieningai priimtose išvadose Taryba prašė sustiprinti poveikio aplinkai vertinimą ir priežiūros sistemą; ji pažymėjo, kad Komisijos Europos maisto saugos tarnybai (EMST) suteikti įgaliojimai apima išsamų ilgalaikio genetiškai modifikuotų augalų poveikio aplinkai vertinimą ir išsamaus pavojaus vertinimo išplėtimą.

Remdamasi teisės aktais, Taryba ypač reikalauja, kad būtų atsižvelgiama į galimą genetiškai modifikuotų augalų poveikį priimančiosioms aplinkoms, kad būtų nustatytos Europos Sąjungos geografinės sritys, kuriose galėtų būti išleista į aplinką šių genetiškai modifikuotų augalų, ir kad būtų parinkti metodai, sudarantys sąlygas įvertinti galimą ilgalaikį poveikį, įskaitant bandomuosius metodus. Be to, Taryba reikalavo, kad būtų griežčiau apibrėžti genetiškai modifikuotų augalų vertinimui taikomi kriterijai ir reikalavimai ir kad būtų užtikrintas genetiškai modifikuotų augalų, kurie gamina Direktyvoje 91/414/EN apibrėžtas veikliąsias medžiagas, pavojaus vertinimų ir atitinkamų augalų apsaugos produktų vertinimų nuoseklumas.

Be to, Taryba reikalavo, kad gavusieji sutikimus vykdytų reguliarią ir visapusišką priežiūrą, kad galėtų nustatyti direktyvoje nustatytą galimą nepageidautiną poveikį, ir šios priežiūros rezultatus skelbtų viešai. Priežiūros veikla turi būti plėtojama, jos rezultatai perduodami Komisijai ir paskelbiami viešai. Tačiau iki šiol neatliktas joks rimtas priežiūros tyrimas ir nesukurtos kontrolės sistemos.

Taryba taip pat prašė, kad būtų pateikta direktyvos įgyvendinimo ataskaita, kuri, be kita ko, apimtų socialinių ir ekonominių GMO apgalvoto išleidimo į aplinką ir pateikimo rinkai padarinių vertinimą, kad iki 2010 m. birželio mėn. būtų galima pateikti ataskaitą

Be to, Taryba pageidavo, kad būtų gerinama EMST veikla. Tuo metu buvo nustatyta, kad valstybės narės galėtų sustiprinti savo galimybes išreikšti nuomonę apie pranešėjo pateiktą papildomą informaciją; kad turi būti sukurtas didelis mokslinių organizacijų tinklas; kad būtina nustatyti ir aptarti galimas mokslinių nuomonių skirtumų priežastis; kad būtina, kad būtų atliekami sistemiški ir nepriklausomi pavojaus moksliniai tyrimai ir kad nepriklausomi tyrėjai galėtų naudotis visais reikiama dokumentais. Tačiau atlikta nedaug nepriklausomų pavojaus tyrimų. Be to, nors atskleista akivaizdžių interesų konfliktų, EMST ekspertizės procesų reforma, atrodo, planuojama, bet jos dar nebuvo imtasi.

Todėl tam tikrų valstybių narių išreikštas abejones visiškai galima pateisinti Direktyvos

2001/18/EB, taigi ir Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 realaus taikymo nenuoseklumais ir trūkumais.

Taigi visų pirma reikėtų pradėti tikrai taikyti esamus teisės aktus dėl pavojaus vertinimo.

3. Teisiniai pasiūlymo aspektai

Šiomis aplinkybėmis Komisijos pasiūlymo dėl reglamento tikslas suteikti valstybės narėms kompetenciją spręsti dėl GMO auginimo jų teritorijoje yra sveikintinas. Jis turi būti siejamas su naujų pavojaus aplinkai ir sveikatai vertinimo gairių, kurios pagaliau sudarytų sąlygas realiai taikyti Direktyvoje 2001/18/EB ir jos II priede nustatytas taisykles, rengimu. Be to, ši pasiūlymą reikia vertinti atsižvelgiant į direktyvos 19 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta apibrėžti konkrečias GMO naudojimo sąlygas, ir valstybės narės turėtų būti reiklesnės šiuo klausimu.

Visų pirma pasiūlymo formuluotė neturėtų būti apribota neigiamu argumentų, kuriais gali pasinaudoti valstybės narės, apibrėžimu. Atitinkamose ir Tarybos, ir Parlamento teisės tarnybų nuomonėse išreikšta rimtų abejonių dėl nacionalinių priemonių, kurių imtųsi valstybės narės, remdamosi su aplinkosaugos klausimais beveik nesusijusiais argumentais, kaip antai visuomenės moralė, viešoji tvarka ar etika, teisėtumu. Be to, laikas pripažinti, kad Bendrijos mastu atliekamas pavojaus aplinkas vertinimas negali būti visaapimantis dėl Europos ekosistemų įvairovės ir įvairaus galimo tiesioginio ar netiesioginio poveikio.

Siekiant atsižvelgti į vidaus rinką ir Bendrijos masto vertinimus – jei atlikus būtinas reformas pavyks atkurti pasitikėjimą EMST GMO grupe – valstybių narių naudojami argumentai turi ir toliau tik papildyti EMST įvertintus argumentus. Tačiau valstybių narių naudojami argumentai negali neapimti aplinkosauginių arba su žemės ūkiu susijusių aplinkosauginių aspektų, ypač vietos ir (arba) regioninio masto, kurie nebuvo įtraukti į Bendrijos masto vertinimą. Valstybių narių naudojami argumentai neišvengiamai grindžiami, bent jau iš dalies, moksliniais duomenimis, nesvarbu, ar jie susiję su poveikiu aplinkai ar kitokiu poveikiu.

Komisijos aiškinamajame memorandume daromas skirtumas tarp Bendrijos mastu atliekamo mokslinio vertinimo ir visiškai su mokslinėmis diskusijomis dėl poveikio aplinkai nesusijusių argumentų yra paviršutiniškas, nes neatsižvelgiama į ryšio tarp pavojaus vertinimo ir rizikos valdymo sudėtingumą. Be to, darant šį skirtumą neatsižvelgiama į tai, kad jei nepaisoma mokslinių abejonių, nors tai teisės aktuose ir numatyta, gali būti sunku priimti tinkamus sprendimus dėl rizikos valdymo ir netgi taikyti atsargumo principą. Visuose vertinimuose – nesvarbu, ar būtų vertinamas herbicido naudojimo poveikis, susijęs su šiam herbicidui atspariu genetiškai modifikuotu augalu, žemės ūkiu metodų pokyčių, kuriuos lėmė GMO naudojimas, poveikis ar pavojus, kad tam tikrame regione vabzdžiai kenkėjai taps atsparūs Bt toksinui – reikia vertinti su poveikiu aplinkai susijusius mokslinius duomenis arba jų nepakankamumą.

Tradicinių arba ekologinių ūkių užteršimo GMO, taip pat vadinamo sambūviu, klausimu Komisija visada pateisindavo savo atsisakymą rengti Bendrijos masto teisės aktus žemės ūkiu metodų, klimato ir geografinių savybių įvairovė tarp valstybių narių ir jų viduje. Esama tokios pat ekosistemų ir priimančiųjų aplinkų įvairovės, kuri pateisina subsidiarumo principo

taikymą GMO auginimui vadovaujantis ta pačia logika.

Galiausiai norint pakeisti dabartinę padėtį, kai tyrimai neatliekami, nors pagal teisės aktus to ir reikalaujama, reikia sustiprinti valstybių narių galias, jei nesama reikiamos informacijos apie poveikį šalies, regiono ir (arba) vietos teritorijai. Reikia gerbti valstybių narių teises spręsti dėl savo teritorijos naudojimo, nes šioje srityje taikomas subsidiarumo principas visiškai nepažeidžiant su vidaus rinka ir laisvu prekių ir produktų judėjimu Sąjungos teritorijoje susijusių nuostatų.

Direktyvoje 2001/18/EB ir kituose Bendrijos teisės aktuose numatytas aukštas sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis gali būti pasiektas tik jei valstybės narės galės realiai naudotis visais reikiamais priimančiosios aplinkos ir priežiūros planų sąlygų tyrimais, atsižvelgdamos į savo teritorijos ypatumus, žemės ūkio metodus ir teritorijų planavimo sprendimus.

Valstybių narių įgyvendinamos priemonės turi būti susijusios su tam tikru GMO arba, atitinkamais atvejais, panašias savybes turinčių GMO grupe, bet ne visais GMO. Šios priemonės turi būti pagrįstos. Be to, galimas GMO auginimas neturėtų lemti papildomų išlaidų tradiciniams arba ekologiniams ūkininkams. Taigi reikia, kad valstybėms narėms taptų privaloma imtis priemonių, kad GMO nepatektų į kitus produktus, ir reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį į galimą GMO išplitimą į kitas šalis.

TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ APIE TEISINĮ PAGRINDĄ

2011 m. kovo 15 d.

Jo LEINENUI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

Pirmininkui

BRIUSELIS

Tema: Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Direktyvos 2001/18/EB nuostatos dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą (COM(2010)375 galutinis), teisinis pagrindas

Gerb. Pirmininke,

2011 m. kovo 10 d. laišku Jūs kreipėtės į Teisės reikalų komitetą pagal Darbo tvarkos taisyklių 37 straipsnio 2 dalį, kad šis apsvarstytų minėto Komisijos pasiūlymo teisinio pagrindo pagrįstumą.

Pagrindinė informacija

Remiantis 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką¹ ir 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų² nustatoma suderinta aplinkos ir sveikatos veiksnių rizikos vertinimo sistema, pagal kurią išduodami su genetiškai modifikuotais organizmais (GMO) susiję leidimai ir nustatytos išsamios procedūrinės leidimo juos vėliau pateikti į rinką taisyklės. Į Direktyvą 2001/18/EB taip pat įtrauktos nuostatos dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką³ kitais negu pateikimo į rinką⁴ tikslais (pvz., siekiant juos auginti). Leidimo išdavimo procedūra iš

¹ OL L 106, 2001 4 17, p. 1.

² OL L 268, 2003 10 18, p. 1.

³ Apgalvotas išleidimas į aplinką apibrėžtas minėtosios direktyvos 2 straipsnyje: „*apgalvotas išleidimas į aplinką*“ – genetiškai modifikuoto organizmo arba šių organizmų kombinacijos sąmoningas perkėlimas į aplinką netaikant jokių specifinių jų apribojimo priemonių, kurios ribotų jų sąlytį su gyventojais ir aplinka bei užtikrintų aukštą gyventojų ir aplinkos apsaugos lygį.“

⁴ Pateikimas į rinką – tai pateikimas trečiosioms šalims už mokesčių ar nemokamai.

Šie veiksmai nelaikomi pateikimu į rinką:

„– genetiškai modifikuotų mikroorganizmų pateikimas naudoti veikloje, kurią reglamentuoja 1990 m. balandžio 23 d. Tarybos direktyva 90/219/EEB dėl riboto genetiškai modifikuotų mikroorganizmų naudojimo [9], įskaitant kultūros surinkimą,

– GMO, išskyrus pirmojoje įtraukoje minėtus mikroorganizmus, pateikimas naudoti tik toje veikloje, kur taikomos reikiamos griežto ribojimo priemonės, apribojančios jų sąlytį su gyventojais ir aplinka bei užtikrinančios aukštą gyventojų ir aplinkos apsaugos lygį; šios priemonės turėtų remtis Direktyvoje 90/219/EEB nustatytais ribojimo principais,

principo yra tokia: i) pareiškėjas kompetentingai valstybės narės institucijai pateikia prašymą leidimui gauti, įskaitant rizikos aplinkai ir sveikatai vertinimą; ii) kompetentinga institucija parengia rizikos vertinimo ataskaitą. Kitos valstybės narės gali pateikti savo prieštaravimus. Tokiu atveju į procedūrą įsitraukia Komisija. Jeigu prieštaravimų nėra, GMO leidžiama naudoti nacionaliniu lygmeniu. Paprastai, kai esama prieštaravimų, o vertinimai skiriasi, Komisija leidžia naudoti GMO. Direktyvos 22 straipsnyje pateikta laisvos apyvartos sąlyga, pagal kurią valstybėms narėms draudžiama trukdyti pateikti į rinką GMO, kuriuos leista naudoti pagal šios direktyvos nuostatas. Remiantis direktyvos 23 straipsniu valstybės narės gali riboti arba drausti naudoti ir (arba) parduoti GMO dėl priešasčių, susijusių su poveikiu sveikatai ir aplinkai, tik jeigu jau suteikus leidimą naudoti GMO gaunama naujos informacijos apie jų keliamą pavojų sveikatai ir aplinkai. Reglamente Nr. 1829/2003 išdėstytos panašios nuostatos dėl leidimų išdavimo GMO, kuriuos ketinama naudoti maistui ir pašarams, dėl maisto ir pašarų, kurių sudėtyje yra GMO, ir dėl maisto ir pašarų, gaminamų naudojant GMO arba kurių sudėtyje esama iš GMO pagamintų komponentų. Todėl leidimų GMO, susijusių su maistu ir pašarais, išdavimo nuostatų požiūriu šis reglamentas yra *lex specialis*.

Taip pat vertėtų pažymėti, kad vadovaujantis minėtąja direktyva ir reglamentu nustatyta teisinė leidimų GMO išdavimo sistema, visapusiškai taikoma GMO, kuriuos visoje ES ketinama naudoti auginimo tikslais, t. y. kaip sėklą ar kitas augalų dauginimo medžiagas. Remiantis šiais teisės aktais, prieš išduodant leidimą į Sąjungos rinką pateikti auginti skirtus GMO turėtų būti atliktas atskiras rizikos vertinimas. Leidimų išdavimo procedūros tikslas – užtikrinti aukšto lygio žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugą ir veiksmingą vidaus rinkos veiklą.

2010 m. liepos 13 d. Komisija pasiūlė iš dalies keisti Direktyvos 2001/18/EB nuostatas, susijusias su galimybe valstybėms narėms tvirtinti priemones, kuriomis būtų ribojamas ar draudžiamas visų ar kai kurių GMO auginimas visoje teritorijoje ar tam tikroje jos dalyje. Tą pačią dieną Komisija paskelbė komunikatą dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą¹, kuriame paaiškino savo pasiūlymo vadovautis lankstesniu požiūriu remiantis galiojančiais teisės aktais dėl GMO auginimo priežastis.

Tarybos nuolatinių atstovų komiteto (COREPER) įkurta *ad hoc* darbo grupė, įvertinusi pasiūlymą, įvardijo keletą klausimų ir problemų, įskaitant pasirinktą teisinį pagrindą. Tarybos teisės tarnyba savo atsakyme pateikė nuomonę², kurioje daroma išvada, kad pateiktas pasiūlymas netinkamai grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsniu. Komisija kategoriškai nesutiko su šia išvada³.

Jūsų prašymu Parlamento teisės tarnyba išnagrinėjo klausimą ir savo 2010 m. lapkričio 17 d. nuomonėje pateikė šią išvadą: „*Teisės tarnyba nenustatė priežasčių abejoti tuo, kad pasiūlymo teisiniu pagrindu pasirinktas SESV 114 straipsnis*“.

– *GMO pateikimas naudoti tik apgalvotam išleidimui į aplinką, kuris atitinka šios direktyvos B dalyje nustatytus reikalavimus...*“

¹ COM(2010)0380.

² Iš principo remiantis argumentais, susijusiais su nuostatomis dėl derinimo atsisakymo; žr. Tarybos dok. 15696/10.

³ 2010 m. lapkričio 19 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentas dėl teisinių klausimų, susijusių su GMO auginimu, svarstymo (SEC(2010)1454 galutinis).

Pranešėja Corinne Lepage siūlo rinktis kitą teisinį pagrindą ir SESV 114 straipsnį pakeisti SESV 192 straipsniu (1 pakeitimas)¹. Pranešėja taip pat siūlo kitus pakeitimus, kuriais remiantis Komisijos pasiūlymas būtų pakoreguotas atsižvelgiant į SESV 192 straipsnio nuostatas.

I. Svarstomas teisinis pagrindas

Komisijos pasiūlymas grindžiamas SESV 114 straipsniu, kurio nuostatos išdėstytos toliau.

„114 straipsnis

(EB sutarties ex 95 straipsnis)

1. Išskyrus tuos atvejus, kai Sutartyse nustatyta kitaip, 26 straipsnyje iškeltiems tikslams pasiekti taikomos toliau dėstomos nuostatos. Europos Parlamentas ir Taryba, spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, nustato priemones valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, skirtoms vidaus rinkos sukūrimui ir veikimui, suderinti.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma fiskalinėms nuostatoms ir nuostatoms, susijusioms su laisvu asmenų judėjimu bei pagal sutartį dirbančių asmenų teisėmis ir interesais.

3. Komisija savo pasiūlymuose, numatytuose 1 dalyje, dėl sveikatos, saugos, aplinkos apsaugos ir vartotojų apsaugos dėmesį kreipia į aukšto lygio apsaugą ir ypač atsižvelgia į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves. Pagal atitinkamą kompetenciją šio tikslo taip pat siekia Europos Parlamentas ir Taryba.

4. Jei Europos Parlamentui ir Tarybai, Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors suderinimo priemonę valstybė narė mano, kad 36 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais reikia išlaikyti nacionalines nuostatas, apie tas nuostatas ir jų išlaikymo motyvus ji praneša Komisijai.

5. Be to, nepažeidžiant 4 dalies, jei Europos Parlamentui ir Tarybai, Tarybai arba Komisijai nustačius kurią nors derinimo priemonę valstybė narė mano, kad dėl jos iškyla jai būdingų problemų ir todėl jai reikia priimti naujais moksliniais įrodymais pagrįstas nacionalines nuostatas, reglamentuojančias aplinkos ar darbo aplinkos apsaugą, apie numatytas nuostatas ir jų priėmimo motyvus ji praneša Komisijai.

6. Komisija per šešis mėnesius nuo 4 ir 5 dalyse nurodytų pranešimų patvirtina arba atmeta aptartąsias nacionalines nuostatas, patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir ar jos netrukdo veikti vidaus rinkai.

Komisijai per šį terminą nepriėmus sprendimo, 4 ir 5 dalyse nurodytos nacionalinės

¹ PR\855067EN.doc

nuostatos laikomos patvirtintomis.

Kai klausimas sudėtingas ir nėra pavojaus žmonių sveikatai, Komisija gali atitinkamai valstybei narei pranešti, kad šioje dalyje nurodytas terminas gali būti pratęstas dar vienam iki šešių mėnesių trunkančiam laikotarpiui.

7. Jei pagal 6 dalį valstybei narei leidžiama išlaikyti arba priimti nuostatas, neatitinkančias suderinimo priemonės nuostatų, Komisija nedelsdama nagrinėja, ar siūlyti pakeisti tą priemonę.

8. Jei valstybė narė iškelia konkrečią visuomenės sveikatos problemą tokioje srityje, kuriai buvo skirtos ankstesnės derinimo priemonės, ji atkreipia į tai Komisijos dėmesį, o ši nedelsdama nagrinėja, ar siūlyti Tarybai atitinkamas priemones.

9. Nukrypdama nuo 258 ir 259 straipsniuose nustatytos tvarkos, Komisija ir kiekviena valstybė narė gali tiesiogiai kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, jei mano, kad kita valstybė narė piktnaudžiauja šiame straipsnyje numatytais galiomis.

10. Pirmiau paminėtos suderinimo priemonės atitinkamais atvejais apima ir apsaugos sąlygą, leidžiančią valstybėms narės dėl vienos ar kelių 36 straipsnyje nurodytų neekonominių priešasčių imtis laikinų priemonių kartu joms taikant Sąjungos kontrolės tvarką.“

Pranešėja siūlo keisti šį teisinį pagrindą SESV 192 straipsniu, kurio nuostatos išdėstytos toliau.

„192 straipsnis

(EB sutarties ex 175 straipsnis)

1. Europos Parlamentas ir Taryba įprasta teisėkūros procedūra, pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, sprendžia, kokių veiksmų Sąjungai reikia imtis, kad būtų pasiekti 191 straipsnyje nurodyti tikslai.*

2. Nukrypdama nuo 1 dalyje numatytų sprendimų priėmimo tvarkos ir nepažeisdama 114 straipsnio, Taryba, spręsdama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, vieningai priima:

a) iš esmės fiskalinio pobūdžio nuostatas;

b) priemones, turinčias įtakos:

— miestų ir kaimų planavimui,

* Tikslai yra šie: „(-) išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę; (-) saugoti žmonių sveikatą; (-) apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius; (-) remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti, visų pirma kovai su klimato kaita.“

— kiekybinio vandens išteklių valdymui arba tiesiogiai ar netiesiogiai tų išteklių buvimui;

— žemės naudojimui, išskyrus atliekų tvarkymą;

c) priemonės, turinčias nemažai įtakos valstybėms narėms, kai šios renkasi skirtingus energijos šaltinius ir savo energijos tiekimo bendrą struktūrą.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, gali vieningai nuspręsti leisti pirmojoje pastraipoje nurodytose srityse taikyti įprastą teisėkūros procedūrą.

3. Siektinus prioritetinius tikslus nustatančias bendrąsias veiksmų programas Europos Parlamentas ir Taryba priima sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu.

Šioms programoms įgyvendinti reikalingos priemonės priimamos laikantis, priklausomai nuo aplinkybių, 1 arba 2 dalyje numatytų sąlygų.

4. Nepažeidžiant tam tikrų Sąjungos patvirtintų priemonių, aplinkos politiką finansuoja ir įgyvendina valstybės narės.

5. Nepažeidžiant principo, kad teršėjas atlygina, jei 1 dalies nuostatomis grindžiamai priemonei prireikia neproporcingų valstybės narės valdžios institucijų išlaidų, šia priemone numatomos atitinkamos nuostatos dėl:

— laikinų nukrypimų ir (arba)

— finansinės paramos, teikiamos iš Sanglaudos fondo, įsteigto pagal 177 straipsnį.“

II. Komisijos pasirinktas teisinis pagrindas

Komisija renkasi SESV 114 straipsnį. Remiantis pasiūlymu įterpiamas naujas 26b straipsnis ir taip iš dalies pakeičiama Direktyva 2001/18/EB, priimta remiantis EB sutarties 95 straipsniu. Vadovaujantis 26b straipsniu, valstybėms narėms, kurios laikosi konkrečių sąlygų, suteikiamas teisinis pagrindas tvirtinti priemones, kuriomis visoje teritorijoje arba tam tikroje jos dalyje būtų ribojamas ar draudžiamas visų ar kai kurių GMO, kuriems remiantis minėtosios direktyvos C dalies ar Reglamentu Nr. 1829/2003 nuostatomis jau suteiktas leidimas, uginimas.

„26b straipsnis

Auginimas

Valstybės narės gali priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti visus ar konkrečius GMO, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

a) *tos priemonės grindžiamos argumentais, nesusijusiais su neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai, galinčio atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, vertinimu*

ir

b) jos atitinka Sutartis.

Nukrypstant nuo Direktyvos 98/34/EB, valstybės narės, pagal šį straipsnį ketinančios nustatyti pagrįstas priemones, prieš mėnesį iki šių priemonių priėmimo informaciniais tikslais apie jas praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.“

Pasiūlymo 5 konstatuojamoje dalyje pažymima: „Patirtis parodė, kad GMO auginimo klausimą valstybėms narėms geriau pavyksta spręsti centriniu arba regioniniu ir vietos lygmeniu. Priešingai nei klausimas dėl GMO pateikimo rinkai ir importo, kurie toliau turėtų būti reguliuojami ES lygmeniu, kad būtų išsaugota vidaus rinka, buvo pripažinta, kad GMO auginimo klausimas yra labai svarbus vietos ir (arba) regiono lygmeniu. Todėl, remiantis Sutarties dėl ES veikimo 2 straipsnio 2 dalimi, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė nustatyti taisykles būtent dėl GMO auginimo jų teritorijoje po to, kai buvo teisėtai išduotas leidimas GMO pateikti ES rinkai.“ Pasiūlymo 6 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama: „Tokiomis aplinkybėmis ir vadovaujantis subsidiarumo principu tikslinga valstybėms narėms suteikti daugiau laisvės spręsti, ar jos nori savo teritorijoje auginti GMO kultūras, nekeičiant Sąjungos GMO leidimų išdavimo sistemos ir nepriklausomai nuo priemonių, kurių valstybės narės turi teisę imtis pagal Direktyvos 2001/18/EB 26a straipsnį, kad išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose.“ Pasiūlymo 7 konstatuojamojoje dalyje taip pat pažymima: „Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti priemones, ribojančias arba draudžiančias auginti visus ar konkrečius GMO visoje jų teritorijoje arba jos dalyse, ir atitinkamai savo nuožiūra iš dalies keisti šias priemones visais susijusių GMO leidimo išdavimo, pakartotinio išdavimo arba pašalinimo iš rinkos etapais. Ši nuostata turėtų būti taikoma ir genetiškai modifikuotų rūšių sėkloms ir augalų dauginamajai medžiagai, pateiktoms rinkai pagal atitinkamus teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, visų pirma pagal direktyvas 2002/53/EB ir 2002/55/EB. Priemonės turėtų būti susijusios tik su GMO auginimu, bet ne su genetiškai modifikuotų sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos bei produktų, kuriuose jų yra, taip pat jų derliaus produktų laisva apyvarta ir importu. Be to, jos neturėtų daryti poveikio genetiškai nemodifikuotų rūšių sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos, kurioje aptikta atsitiktinių ar techniškai neišvengiamų ES leidžiamų naudoti GMO pėdsakų, auginimui.“ 9 konstatuojamojoje dalyje teigiama: „Remiantis subsidiarumo principu, šio reglamento tikslas nėra suderinti auginimo sąlygas valstybėse narėse, bet suteikti valstybėms narėms laisvės pasinaudoti su moksliniu pavojaus sveikatai ir aplinkai tyrimu nesusijusiais argumentais ir uždrausti auginti GMO savo teritorijoje.“

26b straipsnio nuostatos būtų taikomos GMO, kuriems leidimas išduotas pagal Direktyvą 2001/18/EB ir pagal Reglamentą Nr. 1829/2003.

III. Teisingumo Teismo pozicija. Siūlomų priemonių tikslas ir turinys

Kai kurie principai susiformavo remiantis Teisingumo Teismo praktika. Pirma, atsižvelgiant į teisinio pagrindo poveikį esminei kompetencijai ir procedūrai, teisingo teisinio pagrindo pasirinkimas yra konstitucinės svarbos klausimas¹.

¹ Nuomonė 2/00, Kartachenos protokolai, 2001 m. rink., p. I-9713, 5 punktas. Byla C-370/07 Komisija prieš Tarybą, 2009 m. rink., p. I-8917, 46–49 punktai. Nuomonė 1/08, Bendrasis susitarimas dėl prekybos

Teisės akto teisinio pagrindo pasirinkimas turi būti grindžiamas ne atitinkamos institucijos įsitikinimais siekiant tam tikro tikslo, o „objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė“¹, pvz., priemonės tikslu ir turiniu².

IV. Analizė

SESV 114 straipsnis: pradinis teisinis pagrindas

Pagal SESV 114 straipsnį taikant įprastą teisėkūros procedūrą leidžiama nustatyti Bendrijos priemones, kurių tikslas – vidaus rinkos sukūrimas ir veikimas. Šis straipsnis turėtų būti analizuojamas atsižvelgiant į SESV 26 straipsnį, pagal kurį nustatomas laisvas prekių judėjimas – vienas iš esminių vidaus rinkos kūrimo principų. Be to, turėtų būti atkreiptas dėmesys į 114 straipsnio 3 dalį, kurioje pažymima, kad taikant su sauga, sveikatos, aplinkos ir vartotojų apsauga susijusias priemones reikalaujama užtikrinti „aukšto lygio apsaugą“. Remiantis 4–9 dalimis valstybėms narėms leidžiama imtis nacionalinių priemonių, kurios, kaip nustatyta pagal SESV 36 straipsnį, reikalingos taikyti pagrįstiems draudimams arba apribojimams prekių importo, eksporto ar tranzito srityse, po to, kai patvirtinama derinimo priemonė. Todėl 4–9 dalys – svarbi sąlyga siekiant bendro minėtajame straipsnyje išdėstyto tikslo skatinti vidaus rinkos kūrimą ir jos veikimą.

Priemonės tikslas ir turinys – užtikrinti valstybėms narėms galimybę remtis kitokiu negu mokslinis rizikos sveikatai ir aplinkai vertinimas pagrindu siekiant uždrausti ar apriboti GMO auginimą jų teritorijoje. Taigi, remdamosi naujuoju 26d straipsniu, valstybės narės gali tvirtinti priemones, skirtas riboti ar drausti GMO, kuriems i) leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalies arba Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 nuostatas ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių, pateiktų į rinką pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, auginimą, jeigu ii) tenkinamos nurodytos sąlygos: „a) tos priemonės grindžiamos argumentais, nesusijusiais su neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai, galinčio atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, vertinimu ir b) jos atitinka Sutartis.“ Vadinasi, remiantis pasiūlymu siekiama išaiškinti esamą teisinį pagrindą, pagal kurį valstybėms narėms aiškiai suteikiama veiksmų laisvė, jeigu jos siekia uždrausti ar apriboti GMO auginimą visais nesuderintais, t. y. nesusijusiais su neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai vertinimu, atvejais. Panašu, kad iš tikrųjų vadovaujantis pasiūlymu nesiekama nieko kito, išskyrus tikslą užtikrinti tam tikrą šiuo metu galiojančios centralizuotos leidimų GMO išdavimo sistemos lankstumą. Todėl Komisijos pasirinktas teisinis pagrindas teisingas.

Šiai išvadai neturėjo įtakos tai, kad Komisijos pasiūlymo pridėtinė vertė atrodo abejotina, nes įžvelgiama, kad praktinis 26b straipsnio poveikis ribotas. Šiuo požiūriu susidomėjimą kelia šio straipsnio b punkto nuoroda į sutartis. Atidėjus į šalį akivaizdų klausimą dėl to, ar Sąjungos arba valstybių narių patvirtintos priemonės atitinka sutartis, panašu, kad ši nuostata – aiški nuoroda į SESV 114 straipsnio 4–9 dalis ir į SESV 36 straipsnį. Išsamią GMO auginimo ribojimo ar draudimo analizę savo nuomonėje (13–23 dalys) pateikė Parlamento

paslaugomis, 2009 m. rink. p. I-11129, 110 punktas.

¹ Byla 45/86, Komisija prieš Tarybą, 1987 m. rink., p. 1493, 11 punktas.

² Byla C-300/89, Komisija prieš Tarybą, 1991 m. rink., p. I-2867, 10 punktas.

teisės tarnyba. Pakanka pasakyti, jog panašu, kad šiuo atveju valstybės narės neturi daug galimybių imtis ribojamųjų priemonių kitu pagrindu.

Nors neatrodo, kad tai neabejotinas Sąjungos kompetencijos atsisakymo atvejis, 114 straipsnis vis tiek būtų tinkamas teisinis pagrindas, taip pat ir tuo atveju, jei pasiūlymas būtų laikomas derinimo atsisakymo priemone¹. Ypač sunku pritarti argumentui, kad atsisakyti derinimo pagal SESV 114 straipsnį galima tik jeigu dalinio pakeitimo, kuriuo siekiama atsisakyti derinimo, tikslas būtų gerinti vidaus rinkos veikimą. Remiantis 114 straipsniu Sąjungos teisės aktų leidėjui suteikiama kompetencija nustatyti derinimo priemones, skirtas užtikrinti sklandžiai vidaus rinkos veiklai, ir atitinkamai suderinti priemones, kurių jau imtasi atsižvelgiant į besikeičiančias aplinkybes; tai gali būti daroma skatinant didesnę arba mažesnę jau pasiektą suderinimą arba netgi panaikinant derinimo priemonę. SESV 114 straipsnis turi būti interpretuojamas atsižvelgiant į SESV 2 straipsnio 2 dalį, kurioje aiškiai pažymima, kad: „Kai Sutartys konkrečioje srityje suteikia Sąjungai kompetenciją, kurią ji dalijasi su valstybėmis narėmis, Sąjunga ir valstybės narės gali toje srityje priimti teisiškai privalomus aktus. Valstybės narės naudojami savo kompetencija tiek, kiek Sąjunga nepasinaudojo savo kompetencija. Valstybės narės vėl naudojami savo kompetencija tiek, kiek Sąjunga nusprendė nesinaudoti savo kompetencija.“ Generalinis advokatas Poiaras Maduro savo nuomonėje dėl bylos „Vodafone“ pažymėjo, kad „95 straipsnis iš tikrųjų gali būti ne tik reguliavimą mažinančių, bet ir stiprinančių priemonių pagrindas“², o Teisingumo Teismas, nagrinėdamas tą pačią bylą, pažymėjo: „Tais atvejais, kai EB 95 straipsniu pagrįstu aktu jau panaikintos visos prekybos kliūtys jo suderintoje srityje, nepanaikinama Bendrijos teisės aktų leidėjo galimybė adaptuoti šį aktą, kad būtų atsižvelgta į pasikeitusias aplinkybes arba žinių raidą, atsižvelgiant į jam tenkančią pareigą užtikrinti Sutartimi pripažintus bendruosius interesus“³.

192 straipsnis kaip teisinis pagrindas

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešėja siūlo vadovautis SESV 192 straipsniu kaip tinkamu teisiniu pagrindu, nes: „Kadangi valstybės narės atsižvelgia į veiksnius, susijusius su floros ir faunos apsauga, žemės naudojimu ar miestų ir kaimų planavimu – sritimis, kuriose jos ir toliau turi daug galių – šio reglamento teisinis pagrindas turėtų būti Sutarties 192 straipsnis.

Pagal SESV 192 straipsnio 1 dalį galima tvirtinti priemones pagal įprastą teisėkūros procedūrą, siekiant įgyvendinti 191 straipsnyje numatytus Sąjungos politikos tikslus, t. y., išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę bei saugoti visuomenės sveikatą. Remiantis 192 straipsnio 2 dalimi galima priimti priemones (inter alia, priemones, turinčias įtakos kiekybiniam vandens išteklių valdymui ir žemės naudojimui) pagal specialią teisėkūros procedūrą. Pakeitime nepaaiškinama, kuria 192 straipsnio dalimi turėtų būti tinkama vadovautis.

Atsižvelgiant į pasiūlymą atrodytų, kad labiau tinkama galėtų būti laikoma 192 straipsnio

¹ Taip savo nuomonėje, kurioje užginčijamas SESV 114 straipsnio, kaip priimtino teisinio pagrindo, tinkamumas, pažymėjo Tarybos teisės tarnyba. Parlamento teisės tarnybos nuomonė priešinga (žr. šios nuomonės 12 dalį).

² Nuomonė byloje C-58/08 *Vodafone ir kiti*, 2010 m., dar nepranešta, 9 dalis.

³ Byla C-58/08 *Vodafone ir kiti*, 2010 m., dar nepranešta, 34 dalis.

1 dalis. 1. Europos Parlamentas ir Taryba įprasta teisėkūros procedūra, pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu, sprendžia, kokių veiksmų Sąjungai reikia imtis, kad būtų pasiekti 191 straipsnyje nurodyti tikslai.“ Kaip jau minėta, pasiūlymo tikslas – užtikrinti valstybėms narėms galimybę remtis kitokiu negu mokslinis rizikos sveikatai ir aplinkai vertinimas pagrindu siekiant uždrausti ar apriboti GMO auginimą jų teritorijoje. Todėl aišku, kad remiantis pasiūlymu nesiekiami jokių SESV 191 straipsnyje nurodytų tikslų. Priešingai, pasiūlymo tikslas – leisti valstybėms narėms, siekiančioms riboti ar uždrausti GMO auginimą savo teritorijoje remtis argumentais, kurie aprėptų daugiau negu su aplinkos ar žmonių sveikatos apsauga susiję klausimai. Taigi, žvelgiant į pradinį Komisijos pasiūlymą, daroma išvada, kad remiantis juo nepateisinamas SESV 192 straipsnio, kaip teisinio pagrindo, naudojimas.

Nežiūrint į tai, pranešėja pateikė keletą pakeitimų. Panašu, kad norint juos patvirtinti gali prireikti keisti teisinį pagrindą. Pernelyg nesigilinant į patį pranešimo projektą, ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas 8 pakeitimui, kuris pateiktas toliau.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***Nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos
Direktyva 2001/18/EB papildoma šiuo
straipsniu:***

„26b straipsnis

Auginimas

Valstybės narės gali priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti visus ar konkrečius GMO, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

a) tos priemonės grindžiamos argumentais, ***nesusijusiais*** su ***neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai, galinčio*** atsirasti dėl

1) Įterpiamas šis straipsnis:

„26b straipsnis

Auginimas

Valstybės narės gali priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti visus ar konkrečius GMO, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus *Sąjungos* teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

a) tos priemonės grindžiamos:

apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, **vertinimu**

i) argumentais, kurie susiję su poveikiu aplinkai, galinčiu atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, kitu nei poveikis aplinkai, kuris tiriamas pagal šios direktyvos C dalį atliekant neigiamo poveikio aplinkai įvertinimą arba

ii) duomenų apie galimą neigiamą GMO išleidimo į aplinką poveikį valstybės narės teritorijai arba biologinei įvairovei nebuvimu arba nepakankamumu arba

iii) kitais argumentais, kurie, be kita ko, gali apimti žemės ūkio metodų pokyčius, žemėnaudą, miestų ir kaimo vietovių planavimą, socialinius ir ekonominius padarinius ar kitus pagrįstus veiksnius

ir

ir

b) jos atitinka Sutartis.

b) jos atitinka Sutartis.

Nukrypstant nuo Direktyvos 98/34/EB, valstybės narės, pagal šį straipsnį ketinančios nustatyti pagrįstas priemones valstybės narės prieš mėnesį iki šių priemonių priėmimo informaciniais tikslais apie jas praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.“

Nukrypstant nuo Direktyvos 98/34/EB, valstybės narės, pagal šį straipsnį ketinančios nustatyti pagrįstas priemones valstybės narės prieš mėnesį iki šių priemonių priėmimo informaciniais tikslais apie jas praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.“

Šio pakeitimo pagrindime pranešėja rašo: „Bendrijos mastu atliekamas pavojaus vertinimas neturi būti visaapimantis. Be to, duomenų apie galimą neigiamą GMO išleidimo į aplinką poveikį tam tikroms valstybių narių priimančiosioms ekosistemoms arba aplinkoms turėtų būti pakankama priežastis, kad valstybei narei galėtų būti leista uždrausti auginti atitinkamus GMO. Valstybės narės turėtų taip pat turėti teisę nurodyti kitus veiksnius, kurie gali būti susiję (arba ne) su poveikiu aplinkai.“

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo pakeitimu iš esmės išplečiamas pagrindas, kuriuo remdamosi valstybės narės gali apriboti arba uždrausti GMO auginimą, nes į jį įtrauktos su aplinkos apsauga susijusios priežastys, galima sakyti, kad remiantis šiuo pakeitimu koreguojamas pasiūlymo tikslas. Išties, remiantis visais pranešėjos pateiktais pakeitimais siekiama valstybėms narėms užtikrinti labai konkretų pagrindą ir galimybes apriboti GMO auginimą. Be to, juose nurodoma į sąlygas, susijusias su aplinka, taip pat su jos išsaugojimu ir apsauga, pvz., į galimą neigiamą poveikį ekosistemai, žemėnaudos pokyčius, floros ir faunos apsaugą ir t. t. Šiandien valstybės narės, nenorinčios savo teritorijoje leisti auginti GMO, stengiasi

remtis etiniais argumentais, tiesa, juos gana sunku ginti Teisingumo Teisme¹. Kaip savo teisinėje nuomonėje pažymėjo Parlamento teisės tarnyba, Komisijos pasiūlytas dalinis direktyvos (t. y. naujojo 26b straipsnio) pakeitimas neatneš jokių esminių dabartinės leidimų auginti GMO išdavimo sistemos pakeitimų. Atsižvelgiant į tai, kad prieš GMO auginimą nukreipti argumentai grindžiami būtent su aplinkos apsauga susijusiomis priežastimis, tinkamas pasiūlymo teisinis pagrindas, kaip siūloma pranešėjos pakeitimuose, turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis. Taip pat svarbu pažymėti, jog panašu, kad GMO išleidimo į Sąjungos aplinką priemonės, grindžiamos su vidaus rinka susijusiais argumentais, netinkamos. Pirmiausia, GMO negali būti vertinami taip pat, kaip bet kuris kitas produktas, kadangi tai gyvi, veistis ir daugintis galintys organizmai, antra, jie daro poveikį gamybos sistemoms ir ekosistemoms, kurios Sąjungoje labai skiriasi.

Išvada

Atsižvelgiant į pranešėjos pateiktus pasiūlymo pakeitimus, teisingu teisiniu pagrindu laikoma SESV 192 straipsnio 1 dalis.

Taigi savo 2011 m. kovo 22 d. posėdyje Teisės reikalų komitetas 9 nariams pritarus ir 8 balsavus prieš² nusprendė rekomenduoti, kad pasiūlymas būtų grindžiamas SESV 192 straipsnio 1 dalimi.

Pagarbiai,

(pasirašyta) Klaus-Heiner LEHNE

¹ C-165/08 Komisija prieš Lenkijos Respubliką 2009 m. rink., p. I-6843.

² Per galutinį balsavimą dalyvavo: Klaus-Heiner Lehne (pirmininkas), Luigi Berlinguer (pirmininko pavaduotojas), Evelyn Regner (pirmininko pavaduotoja), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (pranešėja), Tadeusz Zwiefka, Françoise Castex, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Jiří Maštálka, Kurt Lechner, Angelika Niebler, Jan Philipp Albrecht, Eva Lichtenberger, Sajjad Karim.

15.3.2011

ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Direktyvos 2001/18/EB nuostatos dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą
(COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

Nuomonės referentas: George Lyon

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Pasiūlymo aplinkybės

Nuomonės referentas norėtų priminti kai kuriuos su GMO auginimu susijusius faktus ir skaičius, kurie galėtų praversti diskutuojant:

- šiuo metu ES auginti leista dvi GMO kultūras: kukurūzus MON810 ir bulves „Amflora“;
- laukiama leidimo ES auginti 17 GMO;
- 2009 m. penkiose valstybėse narėse (Ispanijoje, Čekijos Respublikoje, Portugalijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje) auginta iš viso 94 800 ha kukurūzų MON810, iš kurių 80 % auginta Ispanijoje (palyginti su 107 700 ha 2008 m., prieš Vokietijai nutraukiant auginimą). Bulvės „Amflora“ šiuo metu auginamos trijose valstybėse narėse: Švedijoje, Vokietijoje ir Čekijos Respublikoje.

2009 m. 14 mln. ūkininkų visame pasaulyje pasodino 134 mln. ha GMO¹, iš kurių 64 mln. ha pasodinta JAV, daugiau kaip po 21 mln. Brazilijoje ir Argentinoje ir daugiau kaip 8 mln. ha tokiose šalyse kaip Kanada ir Indija.

Šie skaičiai rodo, kokioje aklavietėje šiuo metu atsidurta priimant sprendimus dėl GMO ES ir kad trūksta atsakymų į ūkininkų ir vartotojų pareikštą tikrą susirūpinimą.

Mokslu grindžiamas požiūris į naują technologiją

¹ Pateikiami duomenys apie kukurūzus, sojos pupeles, medvilnę ir rapsus.

Nuomonės referentas mano, kad pagrindiniai naujų technologijų saugumo nustatymo principai turėtų būti geriausios mokslinės konsultacijos ir rizika grindžiamas požiūris. Jei nebus remiamasi mokslinėmis konsultacijomis sprendimams dėl naujų metodų ir praktikos saugumo įtvirtinti, visuomenei kyla pavojus, kad sprendimai bus priimti remiantis tuo, kas populiaru, o ne tuo, kas saugu. Kiti aspektai, pvz., socialinės ir ekonominės problemos ar etiniai aspektai, negali pakeisti mokslu grindžiamų sprendimų dėl saugumo. Nuomonės referentas pripažįsta, kad Komisijos pasiūlymas, toks, koks yra, nepažeidžia Europos bendrosios mokslinės leidimo auginti GMO suteikimo procedūros.

Pasiūlymo tikslas

Pasak Komisijos, kartu su išsamia teisine sistema, pagal kurią išduodami produktų, kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) arba kurie yra iš jų kilę, leidimai, šiuo pasiūlymu siekiama „palengvinti sprendimų priėmimą“, „atsižvelgti į visus susijusius veiksnius“ ir suteikti valstybėms „pakankamai lankstumo sprendžiant dėl GMO auginimo išdavus jų leidimus ES lygmeniu“. Nors rimtą susirūpinimą dėl teisinio tikrumo, galimos grėsmės bendrajai rinkai ir neatitikimo PPO nuostatoms yra pareiškusios Tarybos ir Europos Parlamento teisinės tarnybos, pasvėręs visus argumentus, nuomonės referentas priėjo išvadą, kad, į viską atsižvelgus, pasiūlymas gali padėti įgyvendinti Komisijos tikslus ir sudaryti tam tikrų galimybių pasiekti pažangos ir išeiti iš aklavietės, į kurią pateko ES, priimdama sprendimus dėl GMO.

Pozicija

Bendras nuomonės referento požiūris yra toks, kad reikia tobulinti Komisijos pasiūlymą reaguojant į susirūpinimą dėl vidaus rinkos ir atitikimo PPO nuostatoms.

Nuomonės referentas taip pat pateikė reikalavimą laikytis proporcingumo principo ir gerbti vartotojų ir ūkininkų pasirinkimo laisvę. Jis taip pat siekia suteikti didesnę apsaugą tiems ūkininkams, kurie norėtų auginti nemodifikuotus augalus, ir didesnę teisinį tikrumą toms valstybėms narėms, kurios naudotųsi lankstumo galimybe.

Nuomonės referentas mano, kad turėtų būti reikalaujama, jog valstybės narės, spręsdamos, ar panaudoti šias naujas galias, taikytų kiekvienam atvejui atskirą požiūrį, siekiant užtikrinti, kad apribojimai būtų taikomi tik konkrečioms augalams. Tai leistų pripažinti faktą, kad skirtingi GMO kelia tiek skirtingą grėsmę, tiek teikia skirtingą naudą skirtingiems regionams, ir todėl juos reikėtų vertinti atskirai, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi proporcingumo principo.

Kad būtų gerbiama pasirinkimo laisvė, pripažinta Tarybos 2008 m. gruodžio 4 d. išvadose ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto 2010 m. gruodžio 9 d. nuomonėje (NAT 480 - CESE 1623/2010), būtina užtikrinti, kad valstybės narės turėtų tvirtas sambūvio jų teritorijoje taisykles. Dėl to reikia pakeisti Direktyvos 2001/18/EB 26a straipsnį, siekiant nemodifikuotų augalų auginimo ir vartotojams, kurie norėtų auginti ir įsigyti nemodifikuotus produktus, užtikrinti, kad jų teisės bus taip pat gerbiamos. Nuomonės referentas taip pat mano, kad valstybės narės, prieš priimdamos tolesnes ribojamąsias priemones pagal siūlomą 26b straipsnį, turėtų visapusiškai pasinaudoti pagal 26a straipsnį ir naują Komisijos rekomendaciją dėl sambūvio gairių suteikiama lankstumo galimybe.

Kartu su sambūvio priemonėmis ir siekiant apsaugoti nemodifikuotų kultūrų augintojus nuo ekonominių nuostolių, kurie gali atsirasti dėl atsitiktinių GMO priemaišų pasėliuose ir sėklose, nuomonės referentas taip pat prašo Komisiją parengti pasiūlymą dėl techninių GMO priemaišoms įprastose sėklose taikomų ženklavimo ribų, kurios turėtų būti kuo žemesnės, praktiškos, proporcingos ir naudingos visiems ekonominės veiklos vykdytojams, kaip prašoma Tarybos 2008 m. gruodžio 4 d. išvadose.

Galiausiai, užtikrinant, kad ribojamosios priemonės būtų proporcingos ir kad būtų imtasi visų reikalingų praktinių priemonių ūkininkų ir vartotojų pasirinkimo laisvei užtikrinti, nuomonės referentas siūlo stiprinti teisinį tikrumą ūkininkų atžvilgiu, turėdamas mintyje šį pasiūlymą. To siekiant valstybės narės turi viešai paskelbti ir įgyvendinti apribojimus, kuriuos jos planuoja taikyti pasinaudodamos šia nauja galia pagal Direktyvos 2001/187/EB 26b straipsnį, ne vėliau kaip trys mėnesiai prieš auginimo sezono pradžią, kad ūkininkai galėtų pankankamai užtikrintai planuoti.

Todėl nuomonės referentas pasirengęs paremti šį pasiūlymą su sąlyga, kad bus priimtos papildomos šioje nuomonėje pasiūlytos apsaugos priemonės.

PAKEITIMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) Remiantis šiais teisės aktais, prieš išduodant auginimui skirtų GMO leidimą juos pateikti Sąjungos rinkai, atliekamas atskiras pavojaus vertinimas. Šios leidimų išdavimo tvarkos tikslas – užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą.

Pakeitimas

(2) Remiantis šiais teisės aktais, prieš išduodant auginimui skirtų GMO leidimą juos pateikti Sąjungos rinkai, atliekamas atskiras pavojaus vertinimas ***pagal Direktyvos 2001/18/EB II priedą, atsižvelgiant į tiesioginį ir netiesioginį, staigų ir uždelstą, ilgalaikį poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai.*** Šios leidimų išdavimo tvarkos tikslas – užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį ir veiksmingą vidaus rinkos veikimą.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) Patirtis parodė, kad GMO auginimo klausimą valstybėms narėms geriau pavyksta spręsti centriniu arba regioniniu ir vietos lygmeniu. Priešingai nei klausimas dėl GMO pateikimo rinkai ir importo, kurie toliau turėtų būti reguliuojami ES lygmeniu, kad būtų išsaugota vidaus rinka, buvo pripažinta, kad GMO auginimo klausimas yra labai svarbus vietos **ir (arba)** regiono lygmeniu. Todėl, remiantis Sutarties dėl ES veikimo 2 straipsnio 2 dalimi, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė nustatyti **taisykles** būtent dėl GMO auginimo jų teritorijoje po to, kai buvo teisėtai išduotas leidimas GMO pateikti ES rinkai.

Pakeitimas

(5) Patirtis parodė, kad GMO auginimo klausimą valstybėms narėms geriau pavyksta spręsti centriniu arba regioniniu ir vietos lygmeniu. Priešingai nei klausimas dėl GMO pateikimo rinkai ir importo, kurie toliau turėtų būti reguliuojami ES lygmeniu, kad būtų išsaugota vidaus rinka, buvo pripažinta, kad GMO auginimo klausimas yra labai svarbus vietos, regiono **ir teritoriniu** lygmeniu **ir ypač svarbus kalbant apie valstybių narių apsisprendimą**. Todėl, remiantis Sutarties dėl ES veikimo 2 straipsnio 2 dalimi, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė nustatyti **privalomas teisines nuostatas** būtent dėl GMO auginimo jų teritorijoje po to, kai buvo teisėtai išduotas leidimas GMO pateikti ES rinkai.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) Tokiomis aplinkybėmis ir vadovaujantis subsidiarumo principu tikslinga valstybėms narėms suteikti daugiau **laisvės** spręsti, ar jos nori savo teritorijoje auginti GMO kultūras, nekeičiant Sąjungos GMO leidimų išdavimo sistemos ir **nepriklausomai nuo priemonių**, kurių valstybės narės turi teisę imtis pagal Direktyvos 2001/18/EB 26a straipsnį, kad išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose.

Pakeitimas

(6) Tokiomis aplinkybėmis ir vadovaujantis subsidiarumo principu tikslinga valstybėms narėms suteikti daugiau **lankstumo** spręsti, ar jos nori savo teritorijoje auginti GMO kultūras, nekeičiant Sąjungos GMO leidimų išdavimo sistemos ir **tuo pačiu metu taikant priemones**, kurių valstybės narės turi imtis pagal Direktyvos 2001/18/EB **su pakeitimais, padarytais šiuo reglamentu**, 26a straipsnį, kad išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti priemones, ribojančias arba draudžiančias auginti **visus ar** konkrečius GMO visoje jų teritorijoje arba jos dalyse, **ir atitinkamai savo nuožiūra iš dalies keisti šias priemones visais susijusių GMO leidimo išdavimo, pakartotinio išdavimo arba pašalinimo iš rinkos etapais.** Ši nuostata turėtų būti taikoma ir genetiškai modifikuotų rūšių sėkloms ir augalų dauginamajai medžiagai, pateiktoms rinkai pagal atitinkamus teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, visų pirma pagal direktyvas 2002/53/EB ir 2002/55/EB. Priemonės turėtų būti susijusios tik su GMO auginimu, bet ne su genetiškai modifikuotų sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos bei produktų, kuriuose jų yra, taip pat jų derliaus produktų laisva apyvarta ir importu. Be to, jos neturėtų daryti poveikio genetiškai nemodifikuotų rūšių sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos, kurioje aptikta atsitiktinių ar techniškai neišvengiamų ES leidžiamų naudoti GMO pėdsakų, auginimui.

Pakeitimas

(7) Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti priemones, ribojančias arba draudžiančias auginti konkrečius GMO, **grupę pagal kultūros rūšį nustatytų GMO arba visus GMO** visoje jų teritorijoje arba jos dalyse **su sąlyga, kad iš anksto atliekamas šių priemonių poveikio vertinimas ir viešos konsultacijos dėl jų ir kad šios priemonės bus priimtos ir viešai paskelbtos visiems atitinkamiems veiklos vykdytojams, įskaitant augintojus, ne vėliau kaip dvylika mėnesių prieš auginimo sezono pradžią. Tai, kad ši pasirinkimą atlieka valstybės narės, tiesiogiai susiję su jų suverenumu teritorijos valdymo ir plėtros bei žemės naudojimo srityse ir su poreikiu išsaugoti ekosistemų įvairovę.** Ši nuostata turėtų būti taikoma ir genetiškai modifikuotų rūšių sėkloms ir augalų dauginamajai medžiagai, pateiktoms rinkai pagal atitinkamus teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, visų pirma pagal direktyvas 2002/53/EB ir 2002/55/EB. Priemonės turėtų būti susijusios tik su GMO auginimu, bet ne su genetiškai modifikuotų sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos bei produktų, kuriuose jų yra, taip pat jų derliaus produktų laisva apyvarta ir importu. Be to, jos neturėtų daryti poveikio genetiškai nemodifikuotų rūšių sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos, kurioje aptikta atsitiktinių ar techniškai neišvengiamų ES leidžiamų naudoti GMO pėdsakų, auginimui.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) Pagal GMO leidimų išdavimo teisinę sistemą valstybė narė negali keisti žmonių ir (arba) gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugos lygio **Europos** Sąjungoje, ir jos keisti nereikia. Tačiau valstybės narės gali nustatyti priemones, ribojančias ar draudžiančias auginti **visus ar** konkrečius GMO visoje savo teritorijoje ar jos dalyje, remdamosi su visuomenės interesais susijusiais argumentais, išskyrus tais, kurie nurodyti suderintose **ES** taisyklėse, kuriose jau nustatytos procedūros, skirtos atsižvelgti į galimą pavojų sveikatai ir aplinkai dėl GMO auginimo. Todėl šios priemonės turėtų taip pat atitikti Sutartis, visų pirma nacionalinių ir nenacionalinių produktų nediskriminavimo principą ir Sutarties dėl ES veikimo 34 bei 36 straipsnius, ir atitinkamus tarptautinius Sąjungos įsipareigojimus, ypač susijusius su Pasaulio prekybos organizacija.

Pakeitimas

(8) Pagal GMO leidimų išdavimo teisinę sistemą valstybė narė negali keisti žmonių ir (arba) gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugos lygio Sąjungoje, ir jos keisti nereikia. Tačiau valstybės narės gali nustatyti priemones, ribojančias ar draudžiančias auginti konkrečius GMO, **grupę pagal kultūros rūšį nustatytų GMO arba visus GMO** visoje savo teritorijoje ar jos dalyje, remdamosi **tinkamai pagrįstais** su visuomenės interesais susijusiais argumentais, išskyrus tais, kurie nurodyti suderintose **Sąjungos** taisyklėse, kuriose jau nustatytos procedūros, skirtos atsižvelgti į galimą pavojų sveikatai ir aplinkai dėl GMO auginimo. **Vis dėlto aiškus sąvokos „rizikos valdymas“ apibrėžimas, nustatytas Reglamente EB Nr. 178/2002, galėtų būti naudojamas kaip pagrindas šioms priemonėms pagrįsti. Šios priemonės gali būti pateisinamos remiantis bendraisiais politikos tikslais, pvz.:**

– poreikiu išsaugoti konkrečias žemės ūkio veiklos rūšis, pavyzdžiui, ekologišką arba didelės gamtinės vertės ūkininkavimą, taip pat tradicinius ūkininkavimo būdus,

– tikslais, susijusiais su žemės ūkio produktų įvairovės apsauga,

– vietovių, kuriose nėra GMO, apsauga su sąlyga, kad joms apsaugoti nepakanka esamų sambūvio priemonių,

– negalėjimu įgyvendinti sambūvį dėl specifinių geografinių sąlygų (pvz., mažų salų, kalnų, mažos nacionalinės teritorijos),

– socialinių ir ekonominių priežasčių, pavyzdžiui, specifinių kalnų produktų,

*produktų kokybės politikos ar ženklinimo,
– platesnių aplinkos politikos tikslų,
pavyzdžiui, tam tikrų buveinių,
ekosistemų, biologinės įvairovės,
atsparumo atsiradimu ir kraštovaizdžio
ypatybių išsaugojimu,*

*– teritoriniu valdymu arba žemės
naudojimo planavimu,*

*– kitais teisėtais bendros svarbos
argumentais ar sprendžiant viešus
klausimus, kurie yra tinkamai pagrįsti,
proporcingi ir nediskriminuojamieji,*

Todėl šios priemonės turėtų taip pat atitikti Sutartis, visų pirma nacionalinių ir nenacionalinių produktų nediskriminavimo principą, **proporcingumo principą** ir Sutarties dėl ES veikimo 34 bei 36 straipsnius, ir atitinkamus tarptautinius Sąjungos įsipareigojimus, ypač susijusius su Pasaulio prekybos organizacija. **Šios priemonės taip pat turėtų padėti užtikrinti, kad būtų tinkamai gerbiama ūkininkų ir vartotojų pasirinkimo laisvė.**

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) Remiantis subsidiarumo principu, šio reglamento tikslas nėra suderinti auginimo sąlygas valstybėse narėse, bet suteikti valstybėms narėms *laisvės* pasinaudoti su moksliniu pavojaus sveikatai ir aplinkai tyrimu *nesusijusiais argumentais ir* uždrausti *auginti* GMO savo teritorijoje. Be to, pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką, sistemingai pranešant apie valstybių narių priemones nebūtų paisoma vieno iš tos direktyvos tikslų – leisti Komisijai svarstyti

Pakeitimas

(9) Remiantis subsidiarumo principu, šio reglamento tikslas nėra suderinti auginimo sąlygas valstybėse narėse, bet suteikti valstybėms narėms *lankstumo* pasinaudoti *tinkamai pagrįstais visuotinės svarbos argumentais, skirtingais nuo tų, kurie susiję* su moksliniu pavojaus sveikatai ir aplinkai tyrimu, *atliktu pagal Direktyvos 2001/18/EB C dalį, pavyzdžiui, kaip šio reglamento 8 konstatuojamojoje dalyje išvardyti argumentai siekiant apriboti ar* uždrausti GMO *auginimą visoje* savo teritorijoje *ar jos dalyje, siekiant palengvinti sprendimų, susijusių su GMO*

galimybę ES lygmeniu priimti privalomus teisės aktus. Kadangi priemonės, kurias valstybės narės gali priimti pagal šį reglamentą, negali būti susijusios su GMO pateikimu rinkai jos nekeistų GMO, kuriuos leista naudoti remiantis galiojančiais teisės aktais, pateikimo rinkai sąlygų, Direktyvoje 98/34/EB nustatyta pranešimo tvarka neatrodo esanti tinkamiausias informacijos teikimo Komisijai būdas. Todėl taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, Direktyva 98/34/EB neturėtų būti taikoma. Tinkamesnis būdas Komisiją informuoti apie nacionalines priemones prieš jas priimant galėtų būti paprastesnė pranešimo apie jas sistema. Todėl apie planuojamas priimti priemones ir jų taikymo priežastis valstybės narės turėtų informaciniais tikslais pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms likus mėnesiui iki šių priemonių nustatymo.

¹ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 9 konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

klausimu Sąjungoje, priėmimo procesą.
Be to, pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką¹, sistemingai pranešant apie valstybių narių priemones nebūtų paisoma vieno iš tos direktyvos tikslų – leisti Komisijai svarstyti galimybę ES lygmeniu priimti privalomus teisės aktus. Kadangi priemonės, kurias valstybės narės gali priimti pagal šį reglamentą, negali būti susijusios su GMO pateikimu rinkai jos nekeistų GMO, kuriuos leista naudoti remiantis galiojančiais teisės aktais *per se*, pateikimo rinkai sąlygų, Direktyvoje 98/34/EB nustatyta pranešimo tvarka neatrodo esanti tinkamiausias informacijos teikimo Komisijai būdas. Todėl taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, Direktyva 98/34/EB neturėtų būti taikoma. Tinkamesnis būdas Komisiją informuoti apie nacionalines priemones prieš jas priimant galėtų būti paprastesnė pranešimo apie jas sistema. Todėl apie planuojamas priimti priemones ir jų taikymo priežastis valstybės narės turėtų informaciniais tikslais pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms likus mėnesiui iki šių priemonių nustatymo.

¹ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

Pakeitimas

(9a) Vadovaudamasi 2008 m. gruodžio 4 d. Aplinkos Tarybos išvadomis ir siekdama užtikrinti, kad būtų gerbiama pasirinkimo laisvė ir kad būtų visiškai laikomasi proporcingumo principo, Komisija turėtų iš naujo įvertinti tinkamas GMO priemaišų įprastinėse sėklose

ženklinimo ribas. Tai turėtų būti atliekama kartu pateikiant atitinkamus pasiūlymus dėl suderintų šių priemonių mėginių ėmimo ir tyrimo metodų, ypač nustatant minimalaus identifikavimo metodų rezultato ribą.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio -1 punktas (naujas)

Direktyva 2001/18 /EB

26 a straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(-1) Direktyva 2001/18/EB iš dalies keičiama taip:

26a straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kad išvengtų netyčinio GMO atsiradimo kituose produktuose.“

Pagrindimas

Reikėtų, kad būtų privaloma valstybėms narėms imtis atitinkamų priemonių sambūviui jų teritorijoje valdyti, siekiant sudaryti sąlygas pasirinkimo laisvei ir išvengti tarpvalstybinių sunkumų dėl sambūvio valdymo stokos.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktas

Direktyva 2001/18 /EB

Įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos
Direktyva 2001/18/EB papildoma šiuo straipsniu:

(1) Nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos įterpiami šie straipsniai:

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18 /EB

26 b straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti *visus ar* konkrečius GMO, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

Pakeitimas

Valstybės narės gali priimti priemones, ribojančias ar draudžiančias visoje teritorijoje ar jos dalyje auginti konkrečius **GMO, grupę pagal kultūros rūšį nustatytų GMO arba visus GMO**, kurių leidimas išduotas pagal šios direktyvos C dalį arba Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 ir kurie sudaryti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų, pateiktų rinkai pagal atitinkamus ES teisės aktus, reglamentuojančius sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos pateikimą rinkai, jeigu:

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18 /EB

26 b straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) tos priemonės grindžiamos argumentais, nesusijusiais su neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai, galinčio atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, vertinimu;

Pakeitimas

a) tos priemonės:

(i) grindžiamos *skirtingais* argumentais **nuo tų, kurie susiję su moksliniu pavojaus** sveikatai ir aplinkai, galinčio atsirasti dėl apgalvoto GMO išleidimo į aplinką ar pateikimo rinkai, vertinimu, **atliktu pagal Direktyvos 2001/18/EB C dalį kai aiškus sąvokos „rizikos valdymas“ apibrėžimas, nustatytas Reglamente EB Nr. 178/2002, galėtų būti naudojamas kaip pagrindas nacionalinio (regioninio) lygmens**

ribojamosioms priemonėms pagrįsti;

(ii) gali būti pateisinamos remiantis bendraisiais politikos tikslais, pvz.:

– poreikiu išsaugoti konkrečias žemės ūkio veiklos rūšis, pavyzdžiui, ekologišką arba didelės gamtinės vertės ūkininkavimą, taip pat tradicinius ūkininkavimo būdus;

– tikslais, susijusiais su žemės ūkio produktų įvairovės apsauga,

– vietovių, kuriose nėra GMO, apsauga su sąlyga, kad joms apsaugoti nepakanka esamų sambūvio priemonių,

– negalėjimu įgyvendinti sambūvį dėl specifinių geografinių sąlygų (pvz., mažų salų, kalnų, mažos nacionalinės teritorijos),

– socialinių ir ekonominių priežasčių, pavyzdžiui, specifinių kalnų produktų, produktų kokybės politikos ar ženklinimo,

– platesnių aplinkos politikos tikslų, pavyzdžiui, tam tikrų buveinių, ekosistemų, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio ypatybių išsaugojimu,

– teritoriniu valdymu arba žemės naudojimo planavimu,

– kitais teisėtais bendros svarbos argumentais ar sprendžiant viešus klausimus, kurie yra tinkamai pagrįsti, proporcingi ir nediskriminuojamieji,

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18 /EB

26 b straipsnio 1 dalies a a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) tos priemonės padeda užtikrinti, kad būtų tinkamai gerbiama ūkininkų ir

vartotojų pasirinkimo laisvė;

Pagrindimas

Pagrindinis ūkininkų ir vartotojų pasirinkimo laisvės principas turėtų būti gerbiamas, nes tai užtikrins, kad priemonės būtų proporcingos, kad būtų atsižvelgta visų suinteresuotųjų šalių interesus ir kad regionuose įvyktų diskusijos dėl GMO auginimo.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 pastraipos a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) iš anksto išanalizuojamas priemonių daromas poveikis, įrodant jų reikalingumą ir proporcingumą;

Pagrindimas

Siekiant sulygtinti GMO kultūrų ribojamųjų ar draudžiančiųjų priemonių, kurias patvirtino valstybės narės, teisinį galiojimą, turėtų būti vykdomas išankstinio poveikio tyrimas siekiant įrodyti numatomų priemonių poreikį ir proporcingumą. Kilus ginčui PPO šis poveikio tyrimas palengvintų patvirtintos priemonės gynybos sritį.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio 1 pastraipos a c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ac) šios priemonės taikomos vykdomant mažiausiai trisdešimties dienų viešo pobūdžio konsultaciją.

Pagrindimas

Siekiant, kad kompetentingos nacionalinės institucijos galėtų priimti aiškius sprendimus, reikia, kad suinteresuoti subjektai galėtų teikti pastebėjimus prieš patvirtinant tokias priemones, kurios gali daryti įtaką įvairiems sektoriams.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18 /EB

26 b straipsnio 1 dalies a d punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ad) tos priemonės priimamos ir viešai paskelbiamos visiems veiklos vykdytojams, įskaitant augintojus, ne vėliau kaip dvylika mėnesių prieš sėjos meto pradžią;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 b straipsnio pirmos pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) jos atitinka Sutartis.

b) jos atitinka Sutartis, **būtent proporcingumo principą ir tarptautinius Sąjungos įsipareigojimus.**

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 2001/18/EB

26 straipsnio 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija įvertina poreikį suderinti negavusių leidimo GMO, kurie mažai pasitaiko sėklose, mėginių ėmimo ir tyrimo metodus, ir ypač identifikavimo minimalaus rezultato ribos nustatymą.

Pagrindimas

Dėl suderinamumo trūkumo valstybės narės turi taikyti įvairias taisykles, kuriomis neišvengiamai įdiegiami konkurencingumo iškraipymai, kai įmonės gali pritaikyti savo prekybos kanalus. Kadangi dažnai pasitaiko neleistinų GMO pėdsakų importuojamų seklių siuntose, reikia numatyti taikyti tokias pačias priemones, kurias pasiūlė Komisija gyvulinės kilmės pašarų atveju.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 punktas

Direktyva 2001/18/EB

26 b a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

26 ba straipsnis

Ženklinimas „be GMO“

Komisija siūlo suderintas sąlygas, pagal kurias veiklos vykdytojai gali taikyti nuorodas apie GMO nebuvimą produktuose.

Pagrindimas

2010 m. liepos 13 d. gairėse, susijusiose su bendru kultūrų egzistavimu minima, kad valstybės narės gali imtis priemonių, siekdamas išvengti ekonominio poveikio, susijusio su GMO buvimu žemiau 0,9 proc. Bendrijos nustatytos ženklavimo ribos. Siekiant išvengti konkurencijos iškraipymų, Bendrijos lygmeniu turi būti suderintos sąlygos, pagal kurias veiklos vykdytojai gali taikyti nuorodas apie GMO nebuvimą produktuose.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Direktyvos 2001/18/EB nuostatų dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą dalinis keitimas		
Nuorodos	COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD)		
Atsakingas komitetas	ENVI		
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AGRI 7.9.2010		
Nuomonės referentas Paskyrimo data	George Lyon 30.8.2010		
Svarstymas komitete	26.10.2010	1.12.2010	1.2.2011
Priėmimo data	15.3.2011		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: -: 0:	30 4 10	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Béla Glattfelder, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Köstinger, Stéphane Le Foll, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Krisztina Morvai, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Luís Paulo Alves, Christa Kläß, Giovanni La Via, Astrid Lulling, Daciana Octavia Sârbu, Christel Schaldemose, Milan Zver		

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Direktyvos 2001/18/EB nuostatų dėl valstybių narių galimybės savo teritorijoje riboti ar drausti GMO auginimą dalinis keitimas		
Nuorodos	COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD)		
Pateikimo Europos Parlamentui data	13.7.2010		
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ENVI 7.9.2010		
Nuomonę teikiantis (-ys) komitetas (-ai) Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 7.9.2010	AGRI 7.9.2010	JURI 7.9.2010
Nuomonė nepareikšta Nutarimo data	ITRE 29.9.2010	JURI 20.9.2010	
Pranešėjas(-ai) Paskyrimo data	Corinne Lepage 10.9.2010		
Teisinio pagrindo užginčijimas JURI nuomonės pateikimo data	JURI 22.3.2011		
Svarstymas komitete	28.2.2011		
Priėmimo data	12.4.2011		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: -: 0:	34 10 16	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, João Ferreira, Matthias Groote, Riikka Manner, Justas Vincas Paleckis, Bart Staes, Marianne Thyssen, Michail Tremopoulos		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ashley Fox		
Pateikimo data	20.4.2011		